Gemeente Aalsmeer

Kaderbrief 2023

Inhoudsopgave

Samenvatting 3
1. Inleiding 5
2. Programma 1: Sociaal domein 5
3. Programma 4: Openbare ruimte 6
4. Programma 6: Bestuur, bevolking en veiligheid 6
5. Programma 8: Algemene dekkingsmiddelen 7
6. Investeringen exclusief het MPP 8

Samenvatting

Met de kaderbrief schetst het college het budgettaire beeld van de gemeente Aalsmeer, de kaders voor de Begroting 2023 en het meerjaren-beeld 2024-2026. Deze kaderbrief is omgeven met aanzienlijke risico's die worden veroorzaakt door de externe omgeving. Wat de impact is van de COVID-pandemie in de aankomende jaren is nog onduidelijk. De Oekraïnecrisis kan grote financiële gevolgen hebben. Macro-economisch zijn er extreem gestegen energieprijzen en een oplopende inflatie. De financiële structurele uitwerking van het regeerakkoord kan grote gevolgen hebben voor gemeenten. Of de rijksoverheid daadwerkelijk meer middelen voor de jeugdzorg beschikbaar stelt is onzeker.

In deze kaderbrief geven we een indicatie van de verwachte financiële ontwikkelingen bij *ongewijzigd beleid*. De uitkomsten van deze kaderbrief laten zien dat Aalsmeer met name door de externe ontwikkelingen in het sociaal domein, evenals de rest van de Nederlandse gemeenten, structurele financiële uitdagingen heeft. Deze uitdagingen vragen om lastige beleidskeuzes om Aalsmeer financieel gezond te houden.

Onderstaand de samenvatting van de financiële uitkomsten van de kaderbrief bij ongewijzigd beleid.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Programmabegroting 2022 (incl meicirculaire 2021)	592	570	343	335
Effecten 2de bestuursrapportage 2021 (excl. meicirculaire 2021)	-10	-10	-10	54
Effecten 1e bestuursrapportage 2022	-3.811	-4.058	-4.302	-4.551
Financieel vertrekpunt voor Kaderbrief 2023	**-3.229**	**-3.498**	**-3.969**	**-4.162**
Kaderbrief 2023 bij ongewijzigd beleid (structurele impact)	-1.134	-1.665	-1.712	-1.743
Kaderbrief 2023 bij ongewijzigd beleid (incidentele impact)	*-900*	*-873*	*-704*	*-712*
Saldo Kaderbrief bij ongewijzigd beleid (max)	**-5.263**	**-6.036**	**-6.385**	**-6.617**

(bedragen x € 1.000, minus = een nadeel)

We zien ook een aantal positieve ontwikkelingen die nog onzeker zijn maar wel het financieel beeld positief kunnen beïnvloeden. In onderstaande tabel hebben we deze ontwikkelingen opgenomen en nader toegelicht. Let op dit scenario is wel het meest rooskleurige scenario. Daarnaast laat ook dit scenario zien dat vanaf 2026 structureel een aanzienlijk tekort verwacht wordt.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Saldo Kadernota bij ongewijzigd beleid (max)	**-5.263**	**-6.036**	**-6.385**	**-6.617**
Jeugdzorg extra bijdrage	1.800	1.800	1.800	1.800
Maartbrief gemeentefonds	1.720	2.921	3.407	1.168
Stelpost nominaal inzetten	1.546	2.334	2.334	2.334
Niet toekennen AA-claims	467	455	467	467
Beleids wijzingen	PM	PM	PM	PM
Saldo kadernota minimaal	**270**	**1.474**	**1.623**	**-848**

(bedragen x € 1.000, minus = een nadeel)

Met de volgende kansen is in het saldo kadernota minimaal rekening gehouden:

- Structurele extra bijdrage vanuit de rijksoverheid voor de jeugdzorg van 1,8 miljoen per jaar. De verwachting is dat in de meicirculaire van het gemeentefonds hier meer duidelijkheid over komt.
- De maartbrief van het gemeentefonds laat zien dat incidenteel extra geld beschikbaar komt. Bij de meicirculaire worden de structurele gevolgen van het regeerakkoord bekend. Hierover wordt u als raad afzonderlijk geïnformeerd.
- Beperkt indexeren van de budgetten en het inzetten van de stelpost nominaal voor dekking.
- Daarnaast zijn in deze kaderbrief de AA claims volledig opgenomen. Over het nut en noodzaak van deze claims worden nog gesprekken gevoerd met de gemeente Amstelveen.
- De tekorten in de kadernota zijn bij ongewijzigd beleid. U heeft als raad keuzes om het beleid te wijzigen. De financiële uitkomsten van (eventuele) beleidswijzingen zijn als een PM post opgenomen.

Noodzakelijke keuzes
Om te komen tot een sluitend meerjaren-beeld en om de financiële duurzaamheid van de gemeente Aalsmeer ook voor de toekomst te kunnen waarborgen, zullen noodzakelijke fundamentele keuzes gemaakt moeten worden. Aalsmeer zal deze keuzes moeten maken in samenhang met de ambities van het nieuwe college. In de begroting 2023 krijgt dit een verder beslag en moeten we dergelijke keuzes ook expliciet maken.

Deze kaderbrief vormt de basis voor het gesprek dat het college met de raad zal voeren over noodzakelijke keuzes. Het college brengt de raad hiermee maximaal in stelling om haar budgetrecht uit te oefenen. Door gezamenlijk met het college prioriteiten te stellen kunnen we zorgen dat Aalsmeer financieel gezond blijft.

1. Inleiding

De insteek van deze kaderbrief is om een beeld te geven van de financiële ontwikkelingen. In dit hoofdstuk hebben we per programma de ingediende claims opgenomen. De grootste claims lichten we nader toe. Deze claims volgen met name uit autonome ontwikkelingen bij ongewijzigd beleid. Het opnemen van de claims in deze kaderbrief betekent echter niet dat deze claims ook daadwerkelijk worden toegekend. In deze kaderbrief hebben we alle ingediende (realistische) claims opgenomen. Hierdoor wordt het maximale risico voor Aalsmeer zichtbaar.

2. Programma 1: Sociaal domein

In onderstaande tabel zijn de grootste claims voor het sociaal domein weergeven. De grootste claims zijn tekstueel nader toegelicht.

Sociaal domein	2023	2024	2025	2026
Jeugdzorg	-92	-	-	-
Wmo-hulpmiddelen	-400	-400	-400	-400
Overige posten	-26	-26	-26	-26
AA Claims	-130	-130	-130	-130
Totaal Sociaal domein	**-648**	**-556**	**-556**	**-556**

(bedragen x € 1.000, minus = een nadeel)

Toelichting:

Jeugdzorg

De pilot Vroegsignalering en Vroege Interventie loopt van oktober 2021 t/m december 2022. Een jeugdhulpverlener gaat op regelmatige basis langs op de Voorschoolse Educatiegroepen bij de kinderdagopvang. Doel hiervan is problematiek vroegtijdig te signaleren en te ondervangen. Door inzet van deze jeugdhulpverlener heeft het kind meer kans op een regulier schooltraject. Ook wordt specialistische jeugdzorg (zwaardere zorg) zo veel mogelijk voorkomen. Totale kosten zijn € 40.000.

We verzoeken de huidige inzet op jeugdhulpverlening, die reeds enkele jaren incidenteel is toegekend (0,5 fte, ad € 52.000) voor een jaar voor te zetten. Dit met in het achterhoofd de hard gestegen hulpvraag (meer kinderen, meer trajecten). Hiermee kan het huidige niveau van dienstverlening, los van de incidentele toename vanwege corona, worden voortgezet. Een structureel beeld van wat er is benodigd op jeugdzorg verwachten wij voor de zomer 2022 te kunnen geven aan de hand van de bevindingen van een onafhankelijk onderzoek.

Wmo-hulpmiddelen

In de afgelopen jaren is de begroting incidenteel verhoogd voor de Wmo-hulpmiddelen. De verwachting is dat een structureel budget van € 796.000 nodig is, op basis van de werkelijke uitgaven in de afgelopen jaren. Vanwege de vergrijzing en het langer thuis wonen door de vastgelopen woningmarkt zien wij de kosten stijgen. Doordat inwoners niet naar reeds geschikte aangepaste woningen verhuizen worden we meer en meer geconfronteerd met grote en dure woning aanpassingen.

AA claims

Dit betreft de claims ingediend door de gemeente Amstelveen om de uitvoering van het sociaal domein voor de gemeente Aalsmeer uit te voeren. Enerzijds worden deze claims veroorzaakt door stijgende aantallen in cliënten en anderzijds door het veranderen van regelgeving. Eventuele beleidsinhoudelijke keuzes hebben invloed op deze claims.

Kanttekeningen

De (huidige) claims voor het sociaal domein zijn op basis van ongewijzigd beleid en zonder oplossingsrichtingen. Hierin zijn nog keuzes te maken. Wel is zonder meer duidelijk dat de financiële tekorten in het sociaal domein niet

langer binnen het sociaal domein alleen opgelost kunnen worden. Dit vraagt om een integrale afweging binnen het gehele sociaal domein en waarschijnlijk ook binnen de gehele gemeentelijke begroting.

Een kans voor het sociaal domein is de extra rijksbijdrage voor de jeugdzorg. In deze kaderbrief is hier geen rekening mee gehouden. In het regeerakkoord is deze extra rijksbijdrage slechts beperkt opgenomen. In de praktijk is deze ook onzeker gezien de nieuwe ontwikkelingen sinds het opstellen van het regeerakkoord (o.m. de effecten van de oorlog in Oekraïne). De eventuele extra bijdrage voor Aalsmeer zou € 1,8 miljoen zijn. De verwachting is dat in de aankomende maanden hierover meer duidelijkheid komt.

3. Programma 4: Openbare ruimte

In onderstaande tabel zijn de grootste claims voor het fysiek domein weergeven. De grootste claims zijn tekstueel nader toegelicht.

Fysiek Domein	2023	2024	2025	2026
AA claims	-153	-299	-299	-128
Overige claims	-30	-	-	-
Totaal Fysiek Domein	**-183**	**-299**	**-299**	**-128**

(bedragen x € 1.000, minus = een nadeel)

Toelichting:

AA claims

Dit betreft de claims ingediend door de gemeente Amstelveen om de uitvoering van het fysieke domein voor de gemeente Aalsmeer uit te voeren. De grootste claim € 171.000 voor 2023 en 2024 heeft betrekking op de omgevingswet. Deze claim is eerst ingediend voor een tweetal jaren, op basis van deze jaren wordt een structurele claim ingediend. De overige claims hebben betrekking op een aantal in het verleden incidenteel toegekende claims die nu structureel ingediend worden, zoals de teamleider Omgevingsplannen en –vergunningen. Maar ook voor bijvoorbeeld een landschaps- adviseur. Hierin zijn nog keuzes te maken door u, welke invloed hebben op deze claims.

Kanttekeningen

Met de aanpassing van de investeringssystematiek voor de buitenruimte, worden aanzienlijke investeringen mogelijk gemaakt. Deze investeringen zijn opgenomen in het MPP 2022 en verder. Een toename van de inflatie en eventuele externe renteverhogingen hebben invloed op dit domein.

4. Programma 6: Bestuur, bevolking en veiligheid

In onderstaande tabel zijn de grootste claims voor Bestuur, bevolking en veiligheid weergeven. De grootste claims zijn tekstueel nader toegelicht.

Bestuur, bevolking en veiligheid	2023	2024	2025	2026
Ondermijning	-	-300	-300	-300
Waterveiligheid	-20	-198	-198	-198
Energielasten	-295	-295	-295	-295
Burgerzaken	64	64	64	64
Overige claims	-48	-52	-57	-61
Totaal Bestuur, bevolking en veiligheid	**-299**	**-782**	**-786**	**-791**

(bedragen x € 1.000, minus = een nadeel)

Toelichting:

Ondermijning

Het budget voor ondermijning is in de afgelopen jaren incidenteel toegekend. Gebleken is dat deze middelen structureel nodig zijn voor het tegengaan van ondermijning.

Waterveiligheid

Tot 2023 is er incidenteel geld voor extra handhaving op het water. De overlast op het water neemt toe en wordt niet verwacht te minderen. Kijkend naar de ontwikkelingen is het noodzakelijk dat de inzet van handhaving op het water structureel verhoogd wordt om te kunnen voldoen aan de groeiende vraag van handhaving op en rondom de watergebieden.

Energielasten

Het huidige energiecontract loopt af eind 2022, de verwachting is dat bij het nieuwe contract de energieprijzen aanzienlijk gestegen zijn.

Burgerzaken

Uit extern onderzoek is gebleken dat op burgerzaken structureel bespaart kan worden door:

- Het verminderen van de openingstijden op vrijdagmiddag
- Taken van burgerzaken over te dragen aan de bodes
- Het klantcontactcentrum op vrijdagmiddag te sluiten.

Deze aanpassingen in de dienstverleningen hebben nagenoeg geen invloed op de dienstverlening naar de inwoners. Op basis van de werkelijke klantcontacten is gebleken dat de klantcontacten op vrijdagmiddag minimaal zijn.

Kanttekeningen

De extra opbrengsten vanuit het gemeentefonds voor de inschrijvingen van de arbeidsmigranten zijn niet financieel verwerkt in dit programma omdat deze extra opbrengsten pas in toekomstige jaren worden ontvangen.

5. Programma 8: Algemene dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel zijn de grootste claims voor de algemene dekkingsmiddelen weergeven. De grootste claims zijn tekstueel nader toegelicht.

Algemene dekkingsmiddelen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
AA claims	-298	-311	-323	-291
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**-298**	**-311**	**-323**	**-291**

(bedragen x € 1.000, minus = een nadeel)

Toelichting:

AA claims

Dit betreft de claims ingediend door de gemeente Amstelveen om haar dienstverlening voor de gemeente Aalsmeer te kunnen uitvoeren. Voor € 280.000 is een claim voor ICT opgenomen. Dit betreft met name de autonome ontwikkelingen met betrekking tot prijsindexaties en verplichte overgang van de applicaties naar de cloud door de ICT-leveranciers. Dit zorgt voor een aanzienlijke kostenstijging. Daarnaast wordt door de veranderen regelgeving zoals de Wet Open Overheid meer gevraagd van de organisatie. Hierin zijn nog keuzes te maken door u, welke invloed hebben op deze claims.

Kanttekeningen

De complexiteit en de afhankelijkheid van de ICT neemt steeds verder toe. Om als overheid hierin mee te kunnen is het van belang om te blijven investeren in de ICT. De omvang van deze investering hangt af van het ambitieniveau. In het aankomende jaar wordt dit ambitieniveau verder bepaald.

6. Investeringen exclusief het MPP

In onderstaande tabel zijn de geplande investeringen opgenomen. Dit is exclusief de investeringen die opgenomen zijn in het MPP.

Investeringen excl. MPP	2023	2024	2025	2026
Investeringsplan buitensport Aalsmeer (ESA)	-151	-1.073	-937	-920
Bluswatervoorzieningen	-285	-285	-285	-285
Bijdrage verbetering waterkering Meester Jac. Takkade	-300	-	-	-
Vervanging ICT- middelen gemeenteraad 2026	-	-	-	-90
Totale investeringen (excl MPP)	**-736**	**-1.358**	**-1.222**	**-1.295**

(bedragen x € 1.000, minus = een nadeel)

Toelichting:

Investeringsplan buitensport Aalsmeer

In het Investeringsplan buitensport wordt een doorkijk gegeven van de onderhoudskosten van de buitensportvelden. De afgelopen jaren zijn op basis van (her)keuringen geen grote investeringen nodig gebleken. Voor de komende jaren wordt echter wel vervangingen van (kunst)grasvelden voorzien. In 2023 betreft dit het hoofdveld van RKDES en twee velden van FC Aalsmeer voor een totaalbedrag van € 151.250,- (€ 125.000,- exclusief btw). In het investeringsplan is tevens een planning opgenomen van de toekomstige investeringen in de komende jaren. Hierin zijn nog beleidsinhoudelijke keuzes noodzakelijk.

Bluswatervoorzieningen

De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland heeft een analyse gemaakt van de bluswaterdekking in Aalsmeer. Na de zeer grote brand in de Urbanuskerk (Amstelveen) en het hierop volgende onderzoek van de inspectie Justitie en Veiligheid is de bereikbaarheid, werking en beheer van alle bluswatervoorzieningen in Aalsmeer op orde gebracht. Als laatste stap is nu ook onderzocht of het aanbod van bluswatervoorzieningen toereikend is.
Uit de analyse blijkt dat 1037 objecten (= 5,1%) in Aalsmeer te ver verwijderd liggen van een primaire bluswatervoorziening. Op basis van een risicoanalyse wordt er nu prioriteit gelegd bij het realiseren van voldoende bluswatervoorzieningen bij 490 objecten. Naast de opgevoerde incidentele kosten voor de realisatie van aanvullende bluswatervoorzieningen, worden er ook structurele kosten opgevoerd voor onderhoud en beheer.

Bijdrage verbetering waterkering Meester Jac. Takkade

Het hoogheemraadschap van Rijnland is onder meer verantwoordelijk voor bescherming tegen overstromingen. Om de gevolgen van klimaatveranderingen en bodemdaling het hoofd te bieden, moeten de dijken regelmatig op de vereiste hoogte worden gebracht. De gemeente betaalt conform wet- en regelgeving en in het verleden gemaakte afspraken de kosten verbonden aan het opbreken en opnieuw aanbrengen van verhardingen op de Meester Jac. Takkade. Voor verhardingen die jonger zijn dan 30 jaar betaalt het hoogheemraadschap de gemeente een vergoeding.

Kanttekeningen

Deze kapitaallasten van deze investeringen zijn nog niet verder berekend. De verwachting is dat de kapitaallasten van deze investeringen gedekt kunnen worden uit de stelpost kapitaallasten die structureel is opgenomen in de begroting 2022. Bij deze investeringen is geen rekening gehouden met een eventuele rentestijging, welke invloed heeft op de kapitaallasten.